

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60

קרבן הוא דלא מייחי - פירושו: נזיר שמשוך, אבל נזירות חיל עליה, כלומר: לענין אסור
לטמאות למתים לכתחילה.
שלא מצינו בשמשון שיצא נזירות מפיו - כלומר, לא נזר בניזר, אלא מבטן אמו היה נזור
בנזיר ממילא. ואנן בעינן שידור דבר ה' הנדור, כמו "הריני כזה" שנדר בניזר,
כדררשנן (נדרים יד,א) "כי יזור נדר" - עד
שידור דבר הנדר. **הרי** עלי בכבור - פירושו:
כבר זה בכבור. **לא** דכולי עלמא - כלומר, כולי
עלמא אי אמר "בעולה וכשלמים" - הוי דבר
הנדור, אבל בכור קדוש מרחם אמו. רבי יהודה
סבר לה כרבי יעקב, דאמר לא בעינן דבר הנדור,
ואם אמר "הריני כשמשוך" - הוי נזיר, אף על גב
דנזיר שמשוך לאו נזור היה. אלא קדוש מבטן אמו
בכבור. **לא** דכולי עלמא בעינן דבר הנדור
בעלמא לגבי נזירות ושאיני הכא דכתיב לה" - כי
ידור נדר לה" - לרבות את הכבור, כלומר שהוא
לה' ממילא, אפילו והכי הוי נזיר. **לרבות** את
החטאת ואשם ודלקא דתקן אמנא: עולה
ושלמים הבאים נדבה - הוי דבר הנדור, אבל
בחטאת ואשם ובאים בחובה - לא מיקרי דבר
הנדור, קא משמע לן "לה" דמריב כל מלי דהוי
לה. **שמצווה** לקדש - פירושו: בכור תקדיש
ולומר "תקדיש בכבורה" אף על פי קדיש מרחם.
מי לא קדוש - הלכך לאו דבר הנדור הוא. כיון
דאינו אלא מצוה בעלמא. **גבי** נזיר נמי הכתיב
לה" - וכי הכי דמריב רבי יעקב בכור מ"לה" -
הכי נמי נדבה נזיר שמשוך מ"לה" דכתיב בניזר.
לא אבלתי אשם נזירות - אבל שאר אשמות
היה אובל. אבל אשם נזיר היה בעינינו
לאוכלו, לפי שאינו בא אלא בניזר שנטמא, וכיון
שנטמא - היה דואג פן מתחרט על נזרו, שהימים
הראשונים נופלין, ומביא חולין בעורה.
עליך הכתוב אומר להזיז לה" - כלומר,
שתחילת נדרו לגמרי לשם שמים, ולא
היה דואג שיתחרט אף על פי שנטמא. אבל שאר
נדרים - סתמא נזירים בת צרה, או על עבירה
שבדין כדי להצטער ולכפר על עונם, ובשמתרבים
הימים עליהם ממה שגמרו בדתן - קרוב להיות
תואה על הראשונות.
שמשון לאו נזור היה - פירושו: לא נזור נזיר
הזה. והא כתיב "כי נזיר אלהים יהיה"
כו, וקא סלקא דעתך שהמזלך היה אומר להזיז
שיחינו לכשילוד, כדאמרין לקמן (כתב). האיניש
מדיר בנו בניזר. **התם** מלאך הוא דקאמר ליה
- בבבואה, ולא יצא נזירות לא מפני אביו ולא מפני
שמשון.
גרווי גרי - לשון חצים, כלומר: מרחוק וזרק
בהם והרגם.
דילמא גוססין שוינהו - לאו דואג גוססים,
כי נזיר אסור ליגע לגוסס, אלא
כלומר: קרוב לגוססין. **אלא** גמרא - פירושו:
דגמרינן דקטלינהו ממש והדר שלוחי שלחנן,
ואפילו למאן דאמר (יבמות סא,א) קברי גוים אינן
מטמאין באהל - במגע מיהא מטמאין. **ונזיר**
עולם היכא כתיב - כלומר, שמוחר להקל. ומייחי
מאבשלום שהיה מיקל, למר כדאית ליה ולמר
כדאית ליה.
את נדרי אשר נדרתי - וסתם נדר משמע ליה
נזירות, ועוד, אחר שלא היה מגלח אלא
מימים לימים, משמע שהכדי עליו שער, מכלל
דנזירות נדר.

ואינו מביא קרבן טומאה. קרבן הוא דלא מייחי,
אבל נזירות - חיליא עליה. מני מתניתין? לא רבי
יהודה, ולא רבי שמעון. דתניא, רבי יהודה אומר:
נזיר שמשון מותר ליטמא למתים, שפן מצינו בשמשון
שנטמא. רבי שמעון אומר: האומר "נזיר שמשון" -
לא אומר כלום, שלא מצינו בשמשון שיצאת נזירות
מפיו. מני? אי רבי יהודה - האמר אפילו לכתחילה,
ומתניתין קתני "אם נטמא." אי רבי שמעון - האמר
לא חיליא עליה נזירות כלל! - לעולם רבי יהודה
היא, ואידי דקתני גבי נזיר עולם "אם נטמא" - תנא
נמי גבי נזיר שמשון "אם נטמא." לימא בפלוגתא
דהני תנאי קמפלגי, דתנן: "הרי עלי בכבור," רבי
יעקב אומר ורבי יוסי מתיר. מאי לאו, רבי יהודה
סבר לה פרבי יעקב, דאמר: לא בעינן דבר הנדור,
ורבי שמעון סבר לה פרבי יוסי, דאמר: בעינן דבר
הנדור? - לא, דכולי עלמא בעינן דבר הנדור, ושאיני
גבי בכור דכתיב ביה "לה" לרבות את הכבור. ורבי
יוסי אמר לך: ההוא "לה" מיבעי ליה לרבות הטאת
ואשם. - וכה ראתי לרבות הטאת ואשם ולהוציא
את הכבור? - מרבה אני הטאת ואשם - שפן
מתפיסין בנדר, ומוציא אני את הכבור, שאין מתפיסו
בנדר. ורבי יעקב אומר לך: בכור נמי מתפיסו בנדר
הוא. דתניא: של בית רבינו אמרו: מנן לנולד לו
בכור בתוך ערו שמוצוה עליו להקדישו - שצאמר
"הכר תקדיש." ורבי יוסי אומר לך: נהי דמוצוה
להקדישו, אי לא מקדיש ליה, מו לא קדוש? -
גבי נזיר נמי, הכתיב "לה" - ההוא מיבעי ליה
לכתניא: אומר שמעון הצדיק: מני לא אבלתי אשם
נזיר טמא, הוין מאדם אחד שבא אלי מן הדרום,
יפה עינים ומוב רואי, וקוצותיו סדורות לו תלתלים.
אמרתי לו: בני, מה ראתי לשחת שער נאה זה?
אמר לי: רועה הייתי לאבי בעירי, והלכתי לשאוב
מים מן המעיין, ונסתפלתי בכבואה שלי, ופחו יצרי
עלי וביקש לטורדני מן העולם. אמרתי לו: ריקה!
מפני מה אתה מתנאה בעולם שאינו שלך, שפופך
להיות רמה ותולעה? העבודה שאנלחד לשמים! עמרתי ונשחתיו על ראשי; אמרתי לו:
כמותך ירבו נזירים בישראל, עליך הכתוב אומר: "איש... פי יפלא לנדר נזיר להזיז
לה". ושמשון לאו נזיר הוה? והכתיב "כי נזיר אלהים יהיה הנער מן הבטן!" - התם מלאך
הוא דקאמר. ומנלן דאיטמו למתים? אלימא מדכתיב "פלחי החמור הפיתי אלף איש" -
דילמא גרני גרי בהו, ולא נגע בהו! אלא מוכא "ויד מהם שלשים איש ויבא את חליצותם".
- דילמא אשליחנן ברישא והדר קטלינן? "ויד... ויבא" פתיב. - ודילמא גוססין שוינן! -
אלא, גמרא גמרי לה. ונזיר עולם היכא פתיב. דתניא, רבי אומר: אבשלום נזיר עולם הוה,
שצאמר "ויהי מקץ ארבעים שנה ויאמר אבשלום אל המלך אלכה נא ואשלים את נדרי
אשר נדרתי לה' בהכרזו". ומגלח אחד לשנים עשר חדש - שצאמר "ויהי מקץ ימים לימים".

מני אי רבי יהודה הא אמר דמותר לכתחילה - ליטמא, ומתניתין קתני "אם נטמא" -
בריעבד, אבל לכתחילה - לא. תנא נמי גבי נזיר שמשון אם - הוא הוין נמי לכתחילה
מותר. הרי עלי" - כבר כזכור. רבי יעקב אומר - דלא בעינן שיחא איסורו בדבר הנדור
בגן (חטאת) ושלמים, (דהא כתיב "איש כי יזור נדר לה" - לרבות דבר האסור, בגן
בכור). רבי יהודה סבר לה כרבי יעקב דאמר לא
בעינן דבר הנדור - הכי נמי, כי אמר "הריני נזיר
שמשוך" - הוי נזיר, ואף על גב דשמשון לא יצא
נזירות מפיו. ורבי שמעון - דאומר לא הוי נזיר
- סבר לה כרבי יוסי דאמר מותר, לאבוב מים
התפיס אלא בכבור, דלא הוי דבר הנדור, שהרי
קדושתו מרחם. ושאיני גבי בכור - הדיינו
טעמא דרבי יעקב - משום דכתיב "לה", "איש
כי יזור נדר לה" - לרבות את הכבור. לרבות
הטאת ואשם - כדי אמר "כבר זה עלי כחטאת
וכאשם" - אסור. מרבה אני הטאת ואשם שפן
מתפיסין בנדר - שאינו מביא חטאת ואשם עד
שיחא מחויב לקן ויאמר "הוה לחטאתי
ולאשמי". שאין מתפיסין את הכבור בנדר -
דנדרו ועומד מרחם הוא. אבל גבי נזיר, דכולי
עלמא לאו רבי יעקב בקי רברי יוסי - בעינן דבר
הנדור, וכי אמר "הריני נזיר שמשוך" - לא אמר
ולא כלום. גבי נזיר נמי - בין לרבי יעקב בין
לרבי יוסי, אמאי בעינן דבר הנדור? הא כתיב
ביה "לה' להזיז" לא אבלתי [אשם] נזירות
מעולם - משום ההוא טעמא דאמרין לעיל,
דכשון מטמאין ורבינן עליהן ימי טומאה הן
מתחרטין ומביאין חולין לעזרה. ופחו - ומחר
עלי יצרי, והביאני ליד הרהור. לאבוב מים
הגיע [צריך להיות] העין גרסינן, שכן הוא לשון
המשנה, ופירושו: מן המעיין. עליך אמר הכתוב
איש כי יפלא לנדר נזיר להזיז לה" -
דמשמע שנדר לשם שמים, ושמשון לאו נזיר
הוא והא כתיב כי נזיר אלהים - וקא סלקא
דעתך דמנח קאמר להא מילתא, הוה לה
דבר הנדור, דאדם מדר את בנו בניזר. מלאך
הוא דקאמר - כי נזיר אלהים יהיה הנער מן
הבטן, אבל מפני מנח לא יצא. דילמא נדווי
נדר להו - מתוך חזק בך, אבל הוא גופיה לא
נגע בהו. ויד ויקח כתיב - דמשמע: וך, והדר
ויקח. גוססין שוינהו - ובהדי הוון גוססין
דילמא, ולא איטמו בהו. ונזיר עולם היכא
כתיב - שביקל טמא ומביא שלש בהמות. הכי
גרסינן: דתניא רבי אומר אבשלום נזיר עולם היה
שנאמר ויהי מקץ ארבעים שנה. ומגלח היה
אבשלום לשנים עשר חדש - דבכך הוה ליה
כובד, ובבציר מהכי לא הוה ליה כובד, ד"כאיש
גבורתו" (שופטים ח). אבל שאר נזיר עולם -
מגלח אחת לשלשים יום, דהוי ליה כרבי כובד,
וילף